

Brezimni bounty hunter na lovu za razkačencem

V Javni tribuni XXVI/12 (272) z dne 22. X. 1986 je bil na str. 22 objavljen v rubriki »Kino« prispevek z naslovom Šišenski problem »Bounty« — in drugi filmi. Prispevek je bil nepodpisan, zato lahko upravičeno domnevam, da izraža (tudi) mnenje uredništva Javne tribune. Vsekakor uredništvo v nobenem primeru ni odvezano soodgovornosti za prispevek, ki med drugim trdi naslednje:

1) da pri dejstvu, da so »uvrstili na šišensko platno... film...«, ki je imel... hrvatske (pod)napise in to dejstvo je razkačilo nekega državljanu«, ne gre za nič drugega kakor »v resnici... za kaprico in manj za (politični) problem«;

2) da so hrvaški podnapisi v tem primeru, in torej vseh podobnih, »lepota napaka« in »zato svetujemo: strpnost in še strpnost«, s čimer je posredno rečeno, da je neznan razkačen državljan izkazal nekakšno šovinistično nestrpnost; tu kaže opozoriti na množino pri »svetujemo«, kar znova kaže na verjetnost, da gre za mnenje uredništva;

3) da »v vseh, pa prav v vseh ljubljanskih knjigarnah lahko kupite (skoraj) vso hrvaško, srbsko, bosansko, makedonsko, pa tudi kosovsko književnost... v originalnem jeziku«;

4) da »držijo vsi srno za slovensko nacionalno integriteto... zlasti če sta ogrožena jezik in samobitnost. Toda: nikar ne pretiravajmo!« — kar logično pomeni, bodisi da slovenskega jezika ter slovenske samobitnosti in nacionalne integritete ne more ogroziti to, da se po Sloveniji na rednem programu vrtijo filmi, podnaslovljeni v kateremkoli jeziku sveta, ali vsaj v kateremkoli jeziku jugoslovanskih narodov in t. i. narodnosti; bodisi pomeni, da takšni podnapisi sicer lahko ogrožajo slovenski jezik itd., vendar samo takrat, kadar so v nekaterih neimenovanih neslovenskih jezikih, ne morejo pa vsega tega ogroziti ravno podnapisi v hrvaščini;

5) da »svetujemo: strpnost in še strpnost« do hrvaščine pri podnapisih v Sloveniji tudi iz naslednjega razloga: »Ne pozabimo, da smo Šiškarji bratsko povezani s Kavadarci«, to je mestom v južni Makedoniji, v katerem je odstotek hrvaškega prebivalstva gotovo povsem zanemarljiv, če ga je sploh kaj.

V omenjenem prispevku so še druge zanimivosti, npr. implikacija, da je hrvaščina poseben jezik (npr. v razmerju do srbsčine). V njem so tudi še druge neložnosti, tako se npr. film Bounty najprej označuje samo s »še kar soliden film«, takoj v naslednjem stavku pa kar kot »prvorazredna, pa tudi inteligentna repriza znane zgodbe«. Vendar to puščam ob strani. Zahtevam pa, da uredništvo Javne tribune javno odgovori na naslednja vprašanja:

Ali je res Zakon o kulturnoumetniških dejavnostih in o posredovanju kulturnih vrednot (Uradni list SRS, 31. VIII. 1984) zgolj »kaprica«, in če je zgolj kaprica, zakaj Javna tribuna očita nestrpnost nekemu neimenovanemu državljanu (čigar razkačenost je bila tako rekoč zakonsko spodbujena), ne očita pa nestrpnosti slovenski skupščini, ki je zakon sprejela? Ali pomeni javni nasvet, naj tega zakona (ali vsaj njegovega 20. člena) ne spoštujemo, hkrati nasvet, naj tudi drugih zakonov z ustavo vred ne spoštujemo (vsaj ne členov, ki zadevajo pravice slovenskega jezika)? Ali uredništvo Javne tribune vztraja pri trditvi, da je mogoče v ljubljanskih knjigarnah, in celo v prav vseh, kupiti skoraj vso npr. kosovsko književnost, in sicer na kraju samem takoj v knjigarni, ne morda s prostovoljnim naročilom ljubljanski knjigarni kot posredniku (kajti pri ogledu Bountyja je šlo pač za neslovenske napise na kraju samem, še več, bili so, da tako rečem, edina knjiga v knjigarni)? V kakšnem smislu se pojem »kosovska književnost« ujema npr. s pojmom »srbska književnost«, v smislu politično zemljepisne enote (= književnost na Kosovu) ali v smislu naroda? Če slednje, kaj je to: kosovski narod? In če prvo, čemu kot edini nista bili omenjeni črnogorska in vojvodinska književnost? (Podobno velja pri »bosanski književnosti«.) Kakšna je bila do zdaj in kakšna bo poslej vloga (srbo)hrvaškega jezika in stikov med Šiško in Kavadarci?

Če pa se uredništvo Javne tribune stališčem sestavka Šišenski problem Bounty delno odreka (pri tem naj navede natančno, v čem jih vendarle podpira) ali povsem odreka, potem zahtevam javno pojasnilo, zakaj jih je potem objavilo (in kdo je njihov avtor) brez komentarja v časopisu, ki izhaja v nakladi 30.000 izvodov in je brezplačno dostavljen malone v sleherni šišenski dom, in povrh tega v številki s posebno privlačnostjo za bralce (saj v njej prevladujejo dokumenti v zvezi s t. i. ekološkimi samoprispevki). Očitno so namreč stališča tega anonimnega članka porog ne le skrbi za zdrave odnose v narodnostno in jezikovno različni državi, ampak tudi slovenski zakonodaji in večkrat objavljenim stališčem SZDL Slovenije, torej kar najširše slovenske organizacije in hkrati nadaljevalke izročila Osvobodilne fronte; pri tem naj omenim, da je Javna tribuna leta 1975 prejela srebrno priznanje Osvobodilne fronte in da je občinsko glasilo SZDL.

P. S.: **Bounty** v angleščini pomeni 'razsipno radodarnost; (vladno) podporo, nagrado, npr. podarjen kos zemlje z namenom pospešiti naseljevanje'; **bounty hunter** pomeni 'človeka, ki za nagrado lovi bandite ali pobija škodljive živali'.

Velemir Gjurin

Mario L. Vilhar prejel visoko odlikovanje

77. samostojna razstava

V počastitev dneva republike so v novi toliminski knjižnici Cirila Kosmača svečano odprli 77. samostojno likovno razstavo Maria L. Vilharja. Našega umetnika je predstavila ravnateljica tamkajšnje knjižnice Marta Filla, kulturni program pa je izpolnil domači pevski zbor. Pokrovitelj Vilharjeve razstave je Iskra, Industrija avtoelektričnih izdelkov Tolmin, z katero je pred leti Mario L. Vilhar sodeloval kot grafični oblikovalec.

Otvoritev te razstave je bila še posebej svečana s podelitvijo visokega državnega odlikovanja, ki ga je razstavljalcu v imenu predsednika SOb Ljubljana Šiška izročila Maruška Letnar, podpredsednica IS.

Predsedstvo SFRJ je na pobudo Društva novinarjev Slovenije podelilo Mariu L. Vilharju red zaslug za narod s srebrnimi žarki za njegovo izredno uspešno in vsestransko življenjsko delo na področju likovne umetnosti in novinarstva. V tem času je bil Mario L. Vilhar tudi izjemno družbenopolitično dejaven in je za svoje delo prejel številna družbena priznanja doma in v svetu, med drugim tudi državno odlikovanje red dela s srebrnim vencem in red za vojaške zasluge s srebrnimi noži.

Naš dolgoletni tehnični urednik-oblikovalec in novinar Javne tribune je že spomlad odšel v zaslužni pokoj, da bi se še bolj posvečal svoji likovni dejavnosti kot slikar in kipar. Od svoje upokojitve je v tem času priredil v svoji rodni Postojni, v novo odprti galeriji Modrijačev mlin spominsko razstavo svojega očeta Leona, znanega postojnskega slikarja in muzealca, ob 15-letnici njegove smrti. Nekaj mesecev pozneje pa je v tej galeriji tudi sam imel svojo razstavo.

Za sprejeto visoko državno odlikovanje se številnim čestitkam pridružuje tudi izdajateljski svet in uredništvo Javne tribune. Foto: Katja Roš.

Upokojenci o svojem delu

V prostorih Mestne skupščine Ljubljana je bila v torek 9. decembra, slavnostna seja izvršnega odbora Zveze društev upokojencev Slovenije, na kateri so med drugim spregovorili o trenutnem položaju upokojencev ter invalidov, zlasti tistih, ki so še v rednem delovnem razmerju. Po uvodnih besedah Milana Kožuha, predsednika Zveze društev upokojencev Slovenije, je zbranim delegatom iz vse republike in zamejstva spregovoril Jože Stegne, član Zveze sindikatov Slovenije, ki je tudi izročil društvom in zvezam upokojencev srebrne znake Zveze sindikatov Slovenije. Po podelitvi priznanj Zveze društev upokojencev Slovenije najzaslužnejšim članom in društvom, se je v kulturnem programu predstavil moški pevski zbor društva upokojencev iz Domžal pod vodstvom Staneta Habeta. S slavnostno sejo so počastili tudi 40. obletnico organizacije Zveze društev upokojencev Slovenije. Na sliki: Stanko Hvale, predsednik ZDU Ljubljana Šiška, prejema za svojo organizacijo srebrni znak Zveze sindikatov Slovenije.

Tekst in foto: Jože Čurin

DRUŠTVO NEKADILCEV LJUBLJANA ŠIŠKA ŽELI VSEM NEKADILCEM IN PRIJATELJEM ZDRAVEGA ŽIVLJENJA MNOGO USPEHOV V NOvem LETU 1987.

ZVEZA DRUŠTEV UPOKOJENCEV Z VSEMI DRUŠTVI UPOKOJENCEV OBČINE LJUBLJANA ŠIŠKA ŽELI VSEM UPOKOJENCEM, DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM V NOvem LETU 1987 VSE NAJBOLJŠE, MNOGO DELOVNIH USPEHOV, ZDRAVJA IN OSEBNE SRECE.